

A BERLINI TANÁRKÉPZÉS ÁTALAKÍTÁSA

Szabó Antal

Nyíregyházi Főiskola Bölcsészettudományi és Művészeti Főiskolai Kar, Neveléstudományi és Szociálpedagógia

Tanszék, Nyíregyháza

szaboa@nyf.hu

Kulcsszavak: tanárképzés, tartalmi korszerűsítés, adaptációs lehetőségek

A berlini tanárképzés igen jelentős átalakuláson ment át az elmúlt 15 évben, hisz a két német állam újraegyesítése együtt járt a főváros két részének egyesítésével. A németországi tartományi struktúra sajátosságából adódóan Berlinben egy viszonylag önálló oktatási rendszer alakult ki, melynek elemeit, tartalmi jegyeit érdemes megismerni. A berlini tanárképzés átalakításának bemutatásával az a célom, hogy egyrészt a közelmúlt jelenségeit, intézkedéseit összegezzem, másrészt felvázoljam azokat a tendenciákat, melyek a magyar tanárképzés korszerűsítése szempontjából is tanulságosak lehetnek.

A berlini tanárképzés jelentős reformok előtt áll. A széleskörű empirikus kutatások eredményeire alapozva a következő változások körvonalazódnak:

- A felvetődött igényeknek megfelelően kidolgozásra került és elfogadásra vár egy ún. Tanárképzési alaptanterv (Kerncurriculum). Ez sok hasonlóságot mutat a nálunk érvényben lévő Tanári Képesítési Követelményekkel.
- A vizsgálatok az iskolai gyakorlatból indulnak ki és feltárják az ott megjelenő tanári tevékenységekkel szembeni igényeket.
- Képes és kész legyen az iskolai környezet (szülők, lakóhely, üzemek, stb.) harmonikus alakítására.
- Az átalakuló belső iskolai szerkezetben tudja megtalálni saját helyét és szerepét.
- Az egyre erőteljesebben jelentkező gazdaságos iskolai működtetéssel járó teendőket, feladatokat ismerje, és hatékonyan dolgozzon megoldásukért.
- Az iskolai belső minőségbiztosítás erősítése megköveteli az ezzel kapcsolatos ismeretekre, tevékenységekre történő felkészítést.
- Az egyre nyitottabbá váló iskola nem csak egy szűk dolgozói csoportjától, hanem valamennyi pedagógusától megköveteli bizonyos menedzseri feladatok teljesítését.

Komoly szakmai vita folyik, az ún. kétfázisú tanárképzés rendszerének megváltoztatásáról. Két intézményben (Oldenburg, Bréma) is kísérletek kezdődtek az egyfázisú képzés gyakorlatának kialakítása érdekében.

A tanári tevékenységre felkészítő tantárgyak tartalmi átalakítása is fontos eleme a megújulási folyamatnak. A korszerű ismerethordozók előtérbe kerülése, a számítógépes kommunikáció szerepének erősödése szembetűnő tényként jelenik meg a képzési gyakorlatban.

Összességében tehát megállapítható, hogy a magyar tanárképzés fejlesztése során igen jól hasznosíthatóak a berlini kutatási eredményekből adódó változási tendenciák.